

Załącznik do
Uchwały
NR 57/VIII/11
Rady Powiatu w Kutnie
z dnia 21 czerwca 2011r.

**POWIATOWY PROGRAM
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2011-2013**

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Podstawa prawna	4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	4
3. Diagnoza, statystyki dotyczące przemocy w rodzinie	7
4. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	17
4.1. Zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	17
4.2. Cele, działania oraz zakładane rezultaty programu	18
4.3. Adresaci i realizatorzy programu oraz instytucje i organizacje wspierające	21
5. Źródła finansowania programu	21
6. Monitoring i sprawozdawczość	22

Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowość, pogląd na świat. Zatem dom rodzinny powinien być spostrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru, zagrożenia, poniżenia, lęku i cierpienia. Ofiary przemocy doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. Musimy mieć świadomość, że przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Z uwagi na powyższe konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy oraz sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom, jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie jako jednostka organizacyjna Powiatu Kutnowskiego zajmująca się realizacją zadań powiatu w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, podjęło działania mające na celu opracowanie a następnie realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013.

1. Podstawa prawna.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013 zwany dalej „Powiatowym Programem” będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 06 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r.- Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r.- Kodeks karny,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Powiatowy Program jest zintegrowany ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kutnowskiego na lata 2007-2013 i jest zgodny z innymi aktami prawnymi obowiązującymi w przedmiotowym zakresie.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

Przemoc w literaturze specjalistycznej jest definiowana jako zespół atakujących, nadzorujących i kontrolujących zachowań obejmujących przemoc fizyczną, seksualną i emocjonalną. Jest to ciąg zachowań o charakterze zamierzonym i instrumentalnym, których celem jest zniewolenie ofiary, wyeliminowanie jej suwerennych myśli i działań, podporządkowanie jej żądaniom i potrzebom sprawcy. Przemoc jest zjawiskiem wieloaspektowym a rozmaite sposoby wyjaśnienia przyczyn przemocy są użyteczne głównie dlatego, że podkreślają różnorodność czynników uwikłanych w występowanie przemocy domowej. Zbytnie uproszczenie powoduje, że rozwiązanie tego problemu wydaje się nadzwyczaj łatwe (np. alkoholizm powoduje występowanie przemocy).

Tymczasem praktyka i wiedza wskazują, że przemoc występuje zarówno w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym jak i wolnych od niego. Większość osób

nadużywających alkoholu, które pod jego wpływem stają się agresywne wobec członków własnej rodziny, przyznaje się do stosowania przemocy również na trzeźwo. Alkoholizm nie jest przyczyną przemocy, ale występującym z nią uwarunkowaniem, podobnie jak wiele innych zjawisk. Niedoskonałości wyjaśnień odwołujących się do pojedynczych czynników doprowadziły do opracowania modelu psychospołecznego, który integruje socjologiczne i psychologiczne ujęcie przemocy w rodzinie.

Definicja zawarta w art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że: „Przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”.

Z definicji tej wynika, że przemoc w rodzinie to ogólne określenie zachowań osób chcących uzyskać przewagę nad inną osobą, z którą mają albo miały bliskie stosunki lub stosunki rodzinne i chcący tę osobę kontrolować. Jest więc to seria zdarzeń, w których dochodzi do złego traktowania fizycznego i psychicznego ofiary. Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Powszechnie przyjmuje się, że jest to działanie:

- 1) intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny zamierzone działanie lub zaniechanie mające na celu całkowitą kontrolę nad ofiarami;
- 2) naruszające prawa i dobra osobiste ofiar (sprawca wykorzystując swoją przewagę narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności i szacunku);
- 3) wykorzystujące wyraźną asymetrię sił (ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy);
- 4) powodujące ból i cierpienie (sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, co powoduje, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony).

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów. Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

- 1) przemoc fizyczna, m.in. bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem oraz zadawanie bólu;
- 2) przemoc psychiczna, tj. sprawowanie przez sprawcę przemocy psychicznej kontroli nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, grożenie zniszczenia rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów itp.;

- 3) przemoc seksualna, czyli w szczególności zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie;
- 4) przemoc finansowa (ekonomiczna), np. utrzymywanie ofiary w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie jej pracy zawodowej czy też nie dawanie wystarczającej ilości pieniędzy na prowadzenie domu;
- 5) przemoc polegająca na osaczaniu, np. ciągle chodzenie za kimś, śledzenie, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy, zastraszenia lub nękania;
- 6) przemoc w wymiarze społecznym, tj. m.in. zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu czy upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji oraz chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym.

Szerokie ujęcie problemu pozwala wyodrębnić:

- 1) typ przemocy, w której sprawcami są dorośli (przemoc wobec partnerki/a, przemoc wobec dziecka);
- 2) typ przemocy, w której sprawcami są dzieci (przemoc wobec rodziców, przemoc wobec rodzeństwa),
- 3) typ, w którym sprawcami mogą być dorośli i dzieci (przemoc wobec osób w podeszłym wieku).

Powyższe typy sugerują, iż wzorce agresywnego zachowania mogą być również przekazywane z pokolenia na pokolenie. Przemoc w rodzinie nie jest zdarzeniem jednorazowym. Jej powstanie powoduje cykliczne powtarzanie się. W cyklu przemocy wobec bliskich obserwuje się trzy następujące po sobie fazy:

- 1) faza narastającego napięcia; początkiem w tej fazie jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe; przyczyny takiego stanu rzeczy mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia; okoliczności takie przyczyniają się do sytuacji, w której zaczyna pojawiać się agresja;
- 2) faza ostrej przemocy gdzie następuje wybuch agresji a sprawca przemienia się w „kata”, który może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych; w fazie tej najczęściej występuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się np. wezwać pomoc;

3) faza miodowego miesiąca, czyli czas skruchy i okazywania miłości; sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło; próbuje on załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły; w ten sposób sprawca pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy; ofiara wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragnie; sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli i z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.

W celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy uwzględnić następujące elementy:

- 1) diagnozę zjawiska, szczególnie zjawiska przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary;
- 2) przerywanie przemocy „gorącej” i „chłodnej” (gorąca – furia, wybuch skumulowanych i niemożliwych do powstrzymania ataków złości, wściekłości, rozładowanie bezpośredniej agresji; chłodna - pozorny spokój, skrywający silne emocje, które są skutecznie tłumione i kontrolowane, sprawca realizuje scenariusz przemocy zmierzając do jakiegoś celu, gotowy do wtargnięcia we wnętrze psychiki dziecka lub współmałżonka);
- 3) poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, w tym uświadamianie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy;
- 4) zabezpieczenie schronienia ofiarom przemocy;
- 5) utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy;
- 6) odizolowanie sprawców przemocy i uruchomienie działań korekcyjno-edukacyjnych w celu powstrzymania ich od stosowania przemocy.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że przemoc jako problem społeczny wymaga podejmowania kompleksowych, zintegrowanych działań przez samorządy gmin i powiatów.

3. Diagnoza, statystyki dotyczące przemocy w rodzinie.

Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej, jednak jest ona zjawiskiem nadal trudnym do oszacowania. Przedstawione poniżej dane dotyczące mieszkańców powiatu kutnowskiego zostały opracowane na podstawie dokumentacji będącej w posiadaniu Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kutnie, miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, Komendy Powiatowej Policji w Kutnie, Sądu Rejonowego w Kutnie i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kutnie. Nie należy ich jednak traktować jako materiału pełnego i odzwierciedlającego stan faktyczny, bowiem ofiary najczęściej ukrywają fakt doznawania przemocy przed otoczeniem i rzadko decydują się na specjalistyczną pomoc lub nie mają wiedzy gdzie ją uzyskać.

Z informacji uzyskanych z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kutnie wynika, że przemoc w rodzinie jest zjawiskiem spotykanym w jego działalności, co potwierdzają prowadzone statystyki.

Tabela nr 1

PRZYPADKI PRZEMOCY DOMOWEJ	LATA		
	2008	2009	2010
Interwencja kryzysowa ogółem	399	472	446
W TYM UDZIELONA			
Dzieciom	86	81	51
Współmałżonkom lub partnerom	178	348	317
Innym osobom w rodzinie	135	43	78
Pomoc całodobowa ogółem	28	23	8

Z powyższej tabeli wynika, że wśród zgłoszonych przypadków interwencje podejmowano najczęściej wobec współmałżonka lub partnera. W latach 2008-2009 nastąpił znaczny wzrost działań polegających na interwencji kryzysowej. Zmniejszenie zakresu udzielenia wsparcia całodobowego wynika z likwidacji miejsc hostelowych w Ośrodku.

Tabela nr 2

RODZAJE ZGŁOSZONYCH KRYZYSÓW	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Kryzys rodzinny	530	616	643	1789
Interwencja psychiatryczna i pomoc psychiatry	136	153	105	394
Ostre kryzysy sytuacyjne (interwencja domowa, zapewnienie miejsc hostelowych)	75	46	22	143
Przemoc domowa	399	472	446	1317

Ze zgłoszonych sytuacji kryzysowych wyodrębniono 1317 spraw, w których zdiagnozowano przemoc, co poza kryzysami w rodzinie stanowi znaczną część analizowanych przypadków.

Tabela nr 3

ŹRÓDŁA UJAWNIEŃ PRZEMOCY	LICZBA PRZYPADKÓW PRZEMOCY W RODZINIE		
	2008	2009	2010
Szkoła (pedagog)	4	1	2
Rodzina, znajomi, sąsiedzi	56	33	13
Ośrodki Pomocy Społecznej	28	39	14
Kuratorzy Sądowi	97	110	127
Policja	50	31	11
Osobiście od ofiar przemocy	164	258	279

Do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kutnie w latach 2008-2010 przyjmowane były zgłoszenia od szkół, policji, rodziny i osób z otoczenia, z ośrodków pomocy społecznej, z sądu, a także bezpośrednio od ofiar przemocy. Najwięcej zgłoszeń otrzymano od osób doświadczających przemocy i od kuratorów sądowych. Prowadzi to do wniosku, że ofiary są bardziej świadome swoich praw, wiedzą gdzie szukać pomocy i coraz częściej zgłaszają swój problem.

Tabela nr 4

Formy pomocy udzielonej ofiarom przemocy w rodzinie	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Grupy wsparcia dla kobiet współuzależnionych	5	-	-	5
Grupa wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	62	24	-	86
Poradnictwo specjalistyczne: (psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalno-bytowe, doradztwo zawodowe, edukacja mechanizmu: uzależnienia, współuzależnienia, przemocy w rodzinie)	399	472	446	1317
Zakwaterowanie w hostelu OIK	28	23	8	59

Aktualnie specyfika działalności Ośrodka opiera się głównie o specjalistyczne poradnictwo. W ubiegłych latach prowadzone były grupy wsparcia oraz miejsca hostelowe przeznaczone dla osób wymagających schronienia i całodobowego wsparcia.

Tabela nr 5

Sprawcy przemocy ogółem	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
	131	144	197	
w tym: mężczyźni	102	108	144	354
kobiety	29	36	53	118

Wśród sprawców przemocy zdecydowanie dominują mężczyźni. Wyniki świadczą o zwiększaniu się skali zjawiska.

Diagnozę problemu opracowano również na podstawie zestawienia statystycznego uzyskanego z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie.

Tabela nr 6

STATYSTYKA	LATA		
	2008	2009	2010
Interwencje domowe ogółem	3000	3151	3334
Interwencje dotyczące przemocy domowej	257	145	104
Liczba ofiar przemocy	mężczyźni 18 kobiety 248 małoletni 176	mężczyźni 13 kobiety 141 małoletni 82	mężczyźni 15 kobiety 103 małoletni 63
Liczba sprawców przemocy	mężczyźni 247 kobiety 11 nieletni 0	mężczyźni 141 kobiety 5 nieletni 0	mężczyźni 96 kobiety 8 nieletni 0
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	165	79	55
Liczba wniosków o leczenie odwykowe kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	208	103	76
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	257	145	104

Z przekazanych informacji wynika, że zwiększa się liczba interwencji policji w miejscu zamieszkania, maleje natomiast liczba zgłoszeń dotyczących przemocy domowej. Wśród ofiar dominują kobiety i dzieci, wśród sprawców mężczyźni. Zestawienie liczby sprawców ogółem z liczbą sprawców działających pod wpływem alkoholu wskazuje na częste współwystępowanie obu problemów. Przedstawione dane świadczą również o zmniejszającej się liczbie sporządzanych przez funkcjonariuszy policji wniosków do KRPA oraz „Niebieskich Kart”. Powodem tego może być zaangażowanie innych służb w udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym.

Tabela nr 7

Działania podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w Kutnie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Powiadomienie ośrodków pomocy społecznej	153	88	67	308
Powiadomienie innych instytucji, organów w tym placówek opiekuńczo-wychowawczych, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	124	56	24	204

Zgodnie z dokumentacją udostępnioną przez Komendę Powiatową Policji w Kutnie przyczyną podjęcia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są w większości przypadków informacje pochodzące od osób pokrzywdzonych. W obszarze przeciwdziałania temu zjawisku Komenda realizuje wytyczne określone w Zarządzeniu nr 162 Komendanta Głównego Policji w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty” oraz przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Analizując zjawisko przemocy w rodzinie pomocne są informacje otrzymane z Sądu Rejonowego w Kutnie, które odwołują się głównie do działań podejmowanych przez Zespół Kuratorskiej Służby Sadowej.

Tabela nr 8

Działania podejmowane przez Sąd Rejonowy w Kutnie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba dozorów wobec sprawców przemocy (art. 207 kk) sprawowanych przez kuratorów pionu karnego	4	20	38	62
Liczba dozorów uproszczonych (kontrola okresu próby nie rzadziej, niż raz na 6 m-cy) wobec sprawców przemocy (art. 207 kk) sprawowanych przez kuratorów pionu karnego	-	2	4	6
Liczba dozorów wobec sprawców przemocy (art. 190 kk) sprawowanych przez kuratorów pionu karnego	1	10	27	38
Liczba dozorów uproszczonych (kontrola okresu próby nie rzadziej, niż raz na 6 m-cy) wobec sprawców przemocy (art. 190 kk) sprawowanych przez kuratorów pionu karnego	-	-	2	2

Z otrzymanych informacji wynika, że kuratorzy sądowi, zarówno zawodowi jak i społeczni, w obu pionach kurateli, pozyskują wiedzę o przemocy przede wszystkim z prowadzonych dozorów lub nadzorów. Głównym źródłem w tym zakresie są członkowie rodziny, dzielnicowi oraz sąsiedzi. Ponadto kuratorzy są informowani przez policję

o przeprowadzonych interwencjach wobec sprawców przemocy objętych dozorem. W uzasadnionych przypadkach zawiadamiana jest Prokuratura Rejonowa w Kutnie o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę najbliższych. Kuratorzy wielokrotnie na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach dozoru inicjują wnioski do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. W sytuacji, gdy kurator stwierdzi przemoc w rodzinie, stara się doprowadzić do natychmiastowego rozwiązania problemu m.in. poprzez zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności w stosunku do sprawców, u których nie ma wyraźniej i trwałej poprawy w zachowaniu. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pozwala sądowi nie tylko zarządzić wykonanie kary pozbawienia wolności, ale i natychmiast osadzić taką osobę w zakładzie karnym, mimo, że orzeczenie nie jest prawomocne. W zakresie działań możliwych do podjęcia, Sąd Rejonowy w Kutnie Wydział Karny zajmuje się wykonywaniem orzeczeń wobec skazanych polegających na takim oddziaływaniu na nich, aby zaniechali stosowania przemocy poprzez stosowanie kar tj. osadzenie w zakładzie karnym oraz środków probacyjnych m.in. zakazu nadużywania alkoholu, nałożenia obowiązku leczenia odwykowego, zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonymi, obowiązku podjęcia i wykonywania pracy, oddania pod dozór kuratorski. Sądy cywilne w ramach przeciwdziałania przemocy zajmują się rozpoznawaniem spraw dotyczących zobowiązania członka rodziny, który swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, do opuszczenia lokalu na żądanie osoby dotkniętej przemocą. Sądy rodzinne orzekają w sprawach dotyczących władzy rodzicielskiej (ograniczenie, pozbawienie lub zawieszenie władzy rodzicielskiej w przypadku, gdy dobro dziecka jest zagrożone w wyniku zaniedbania, nadużycia władzy rodzicielskiej, w tym stosowania przemocy). W tym zakresie mogą wydawać orzeczenia o umieszczeniu dziecka odebranego z rodziny w sytuacji zagrożenia jego zdrowia lub życia, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej. Ponadto Wydział Rodzinny i Nieletnich nakłada na rodziców lub opiekunów obowiązki mające na celu zmianę postępowania i poprawę sytuacji rodziny, a także zakazy dotyczące osobistych kontaktów z małoletnimi przewidzianych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. W stosunku do nieletnich sprawców stosujących przemoc w rodzinie orzeka środki wychowawcze i poprawcze.

W celu dokonania rzetelnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie i opracowania Powiatowego Programu na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz zaplanowania wspólnych działań zmierzających do realizacji poszczególnych założeń tego Programu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie wystąpiło do ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu kutnowskiego z prośbą o przekazanie informacji na temat zjawiska przemocy w poszczególnych gminach. Uzyskane dane liczbowe zostały ujęte poniżej w formie tabelarycznej.

Tabela nr 9

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Warszawskie Przedmieście 10a 99-300 Kutno	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	15	25	12	52

Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	15	20	11	46
Liczba czynności podejmowanych w środowisku dotyczących przemocy w rodzinie	50	103	41	194

Z informacji przedłożonych do Centrum wynika, że w latach 2008-2010 ujawnienie przemocy następowało w wyniku: diagnozy środowiska dokonanej przez pracowników socjalnych Ośrodka, pisemnych informacji uzyskanych z KPP, współpracy z dzielnicowymi, z funkcjonariuszami Straży Miejskiej oraz sądowymi kuratorami zawodowymi i społecznymi. Informacje o stosowaniu przemocy pochodziły również od ofiar przemocy i ze środowiska lokalnego. W ramach czynności podejmowanych przez MOPS w Kutnie dotyczących przemocy w rodzinie kierowano sprawy do sądu, do prokuratury do KPP, kierowano również osoby na leczenie odwykowe, izolowano sprawcę przemocy, dokonywano eksmisji.

Do zadań realizowanych przez Ośrodek w latach 2008-2010 na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należało: zapewnienie prac społecznie-użytecznych, wsparcie psychologiczne, porady prawne, kierowanie do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kutnie, monitorowanie środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy, umieszczanie dzieci w świetlicy środowiskowej, zapewnienie udziału osób w grupie samopomocowej, działania terapeutyczne, sfinansowanie dzieciom obiadów szkolnych, usługi opiekuńcze, udział w projekcie EFS.

Tabela nr 10

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Witosa 1a 99-300 Kutno	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	28	34	34	96
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	8	7	9	24

Z dostarczonych materiałów wynika, że pracownicy socjalni w/w Ośrodka najczęściej dowiadawali się o występowaniu przemocy od ofiar i policji. W ramach działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie monitorowano środowiska objęte „Niebieską Kartą”, udzielano wsparcia finansowego, występowano do różnych instytucji z prośbą o wsparcie. Aktualnie GOPS w Kutnie realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015.

Tabela nr 11

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Barlickiego 15a 99-320 Żychlin	LATA 2008-2010
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	24
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	18
Liczba czynności podejmowanych w środowisku dotyczących przemocy w rodzinie	32

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie poinformował, że w 2008 roku zjawisko dotyczące przemocy w rodzinie zostało zdiagnozowane w 2 rodzinach, w 2009 roku w 13 rodzinach, w 2010 roku w 17 rodzinach. Informacje ujawniające przemoc domową w zdecydowanej większości pochodzą z Komisariatu Policji w Żychlinie (29 przypadków zgłoszonych przez policję, 3 przez pracowników socjalnych Ośrodka). Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań wykonują działania polegające w szczególności na przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych umożliwiających diagnozę sytuacji rodziny, na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy, udzielaniu informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym. W tym zakresie istotna jest współpraca z organami, instytucjami i organizacjami. W strukturach Ośrodka funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, którego celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności mieszkańców w obszarze rozwiązywania problemów związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu i innych środków odurzających oraz z przemocą w rodzinie, a także zwiększenie dostępu do informacji w zakresie działalności profilaktycznej i edukacyjnej. Ponadto MGOPS w Żychlinie planuje powołanie interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, natomiast w Klubie Abstynenta „Przystań Życia” w Żychlinie zostanie uruchomiony punkt ds. przemocy.

Tabela nr 12

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Łęczycka 15B 99-340 Krośnice	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	1	2	3	6
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	4	2	3	9

Z danych MGOPS w Krośniewicach wynika, że źródłami ujawnienia przemocy są zgłoszenia osób doświadczających przemocy, informacje pochodzące ze środowiska i od rodziny, informacje z policji oraz Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kutnie. Ośrodek realizuje następujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie: udziela poradnictwa specjalistycznego (pedagog, psycholog, prawnik), prowadzi interdyscyplinarny zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, monitoruje na bieżąco sytuacje rodzin z problemem przemocy.

Tabela nr 13

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	6	5	3	14
Liczba czynności podejmowanych w środowisku dotyczących przemocy w rodzinie	8	10	15	33

Z przekazanych informacji wynika, że Ośrodek najczęściej był informowany o przemoc w rodzinie przez sąsiadów oraz funkcjonariuszy policji. Główne działania podejmowane

przez pracowników w w/w zakresie to świadczenia pracy socjalnej w środowisku w formie poradnictwa i wsparcia. GOPS w Nowych Ostrowach planuje powołać interdyscyplinarny zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz utworzyć Punkt Konsultacyjny w ramach, którego prowadzone będzie specjalistyczne poradnictwo i wsparcie (psycholog, prawnik, terapeuta).

Tabela nr 14

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oporowie	LATA 2008-2010
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	4
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	2

W latach 2008-2010 w gminie Oporów zdiagnozowano tylko 5 środowisk, w których pojawił się problem przemocy w rodzinie. Źródłem ujawnienia przemocy były informacje uzyskane od policji. W ramach przeciwdziałania przemocy podejmowane są czynności w środowisku np. wizyty kontrolne w rodzinach, gdzie sporządzane są „Niebieskie Karty”, rozmowy ze sprawcą jak i ofiarą przemocy.

Tabela nr 15

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowicach	LATA		RAZEM
	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	3	3	6
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	brak danych	9	9

Pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach w 2009 roku objętych było 130 rodzin. Z powodu przemocy w rodzinie pomocy zarówno finansowej jak i niefinansowej (poradnictwo, mediacje, praca socjalna) udzielono 13 rodzinom, bez zakładania „Niebieskiej Karty”. Z danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Krośniewicach wynika, że w 2010 roku podejmowano 36 interwencji. W większości przypadków sprawcami przemocy byli mężczyźni a ofiarami kobiety i dzieci. W jednym przypadku sprawcą była kobieta stosująca przemoc wobec córki. Istotny jest fakt współwystępowania w rodzinach z problemem alkoholowym aktów przemocy domowej. Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, a także dla ofiar przemocy. Od marca 2009 roku po poradę zgłosiło się 9 osób, z czego 3 korzystają z ciągłego wsparcia psychologicznego.

Tabela nr 16

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach, ul. Leśna 1 99-307 Strzelce	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	2	5	3	10
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	7	10	3	20

Z przekazanych informacji wynika, że Ośrodek najczęściej był informowany o przemoc w rodzinie przez KPP w Kutnie. W ramach przeciwdziałania przemocy podejmowano

działania zmierzające do pogłębiania wiedzy społeczności lokalnej na temat tego zjawiska. GOPS w Strzelcach na bieżąco monitoruje środowiska, w których sporządzona była „Niebieska Karta”, stara się zwiększyć skuteczność i dostępność pomocy dla ofiar przemocy poprzez wsparcie psychologiczne, terapeutyczne oraz porady socjalne i prawne.

Tabela nr 17

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	6	9	12	27
Ilość czynności podejmowanych w środowisku dotyczących przemocy	6	9	12	27

Z przekazanych informacji wynika, że Ośrodek najczęściej był informowany o przemoc w rodzinie od osób poszkodowanych, od funkcjonariuszy policji (dzielnicowi), sądowych kuratorów zawodowych i społecznych, a także od pedagogów szkolnych, dyrektorów szkół i ze środowiska sąsiedzkiego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie w ramach zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie informuje ofiary o możliwości uzyskania wsparcia ze strony psychologa i terapeuty. W przypadku rodzin z dziećmi Ośrodek współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną korzystając z usług pedagoga oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 18

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łanietach	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	5	6	2	13
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	10	9	7	26
Ilość czynności podejmowanych w środowisku dotyczących przemocy	6 rodzin	8 rodzin	5 rodzin	19 rodzin

Z danych GOPS w Łanietach wynika, że źródłami ujawnienia przemocy są zgłoszenia od ofiar, informacje z policji przekazywane w formie „Niebieskich Kart”, informacje ze środowiska oraz ze szkół w ramach współpracy z dyrektorami i pedagogami szkolnymi). Ośrodek koordynuje wszelkie działania dotyczące pomocy osobom poszkodowanych poprzez dokonywanie rozeznania, wywiady środowiskowe, współdziałanie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, współpracę z policją (wizyty w środowisku, bezpośrednie interwencje), organizowanie bezpośredniej pomocy materialnej i niematerialnej, kierowanie na konsultacje specjalistyczne, kierowanie do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kutnie, pomoc w przygotowaniu odpowiedniej dokumentacji (np. pozwu do sądu), uczestniczenie w roli świadków, monitorowanie przebiegu prowadzonej procedury dotyczącej ofiar przemocy.

Tabela nr 19

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bedlnie	LATA			RAZEM
	2008	2009	2010	
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	1	1	1	3
Liczba wniosków kierowanych do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	1	1	3	5
Ilość czynności podejmowanych w środowisku dotyczących przemocy	5	4	4	13

Z dostarczonych materiałów wynika, że pracownicy socjalni w/w Ośrodka najczęściej dowiadawali się o występowaniu przemocy od ofiar, od rodziny osoby pokrzywdzonej oraz z policji. Do zadań realizowanych w ramach przeciwdziałania przemocy należą praca szeroko rozumiana socjalna i pomoc pieniężna.

Informacje uzyskane z poszczególnych instytucji funkcjonujących na terenie powiatu kutnowskiego pozwoliły uzyskać pewien obraz zjawiska przemocy w rodzinie. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, iż dane obejmują tylko zgłaszane przypadki przemocy, co nie pozwala na oszacowanie pełnej skali tego zjawiska w społeczności lokalnej. Przemoc w rodzinie jest nadal procederem marginalizowanym i przemilczanym, dlatego też można uznać, że dotyczy ona wielu rodzin, które nie ujawniają problemu. W związku z tym zauważalna jest konieczność intensyfikacji działań w kierunku uwrażliwienia i uświadomienia problemu przemocy w rodzinie, skierowanych do wszystkich mieszkańców powiatu kutnowskiego.

4. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.1. Zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, chyba, że przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowią inaczej. Niniejsza ustawa określiła zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4.2. Cele, działania oraz zakładane rezultaty programu.

Głównym celem Powiatowego Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu kutnowskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

Cel 1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	1. Edukacja społeczności lokalnej nt. zjawiska przemocy w rodzinie 2. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników.	1. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na temat przemocy w rodzinie (ulotki, plakaty, broszury, informatory, artykuły do prasy, organizowanie konferencji, debat, prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych). 2. Prowadzenie zajęć wychowawczych, zajęć informacyjno-edukacyjnych, treningu kompetencji społecznych, warsztatów, prelekcji w ramach profilaktyki m.in. na temat agresji i sposobów radzenia sobie z nią, rozwiązywania konfliktów, kształtowania postaw rodzicielskich i umiejętności wychowawczych.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z: - Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej - placówkami opiekuńczo-wychowawczymi - Miejskimi i Gminnymi Komisjami Rozwiązywania

		3. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym. 4. Opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. 5. Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz punktu ds. przemocy	Problemów Alkoholowych - Ośrodkami Pomocy Społecznej - Interdyscyplinarnymi Zespołami ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - organizacjami pozarządowymi, - kościołami i związkami wyznaniowymi, - szkołami - prasą lokalną
--	--	---	--

Cel 2. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	1. Zwiększenie wiedzy rodziców na temat metod wychowawczych bez użycia przemocy.	1. Doradztwo i poradnictwo rodzinne, wychowawcze. 2. Organizacja pikników rodzinnych mających na celu zwiększenie świadomości rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych.	- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, - placówki opiekuńczo-wychowawcze, - ośrodki pomocy społecznej

Cel 3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	1. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu.	1. Prowadzenie wsparcia w formie: 1) interwencji kryzysowej, 2) specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, socjalnego 3) pracy socjalnej 4) aktywizacji zawodowej, 5) grupy wsparcia 6) podejmowania działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej karty” oraz informowania o podjętych działaniach właściwego gminnego Interdyscyplinarnego Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Ośrodki Pomocy Społecznej - Komenda Powiatowa Policji - Sąd, - Prokuratura - interdyscyplinarne zespoły ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę przemocy	1. Izolacja sprawcy przemocy od ofiary, 2. Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, 3. Nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego	- Komenda Powiatowa Policji - Sąd - Prokuratura
3.	Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania.	Udzielanie i zapewnienie: - bezpiecznego schronienia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - specjalistycznego poradnictwa - pomocy socjalnej - uczestnictwa w grupie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Ośrodki Pomocy Społecznej - Komenda Powiatowa Policji - Sąd - Prokuratura - w zakresie zapewnienia schronienia współpraca z placówkami dysponującymi wolnymi miejscami hostelowymi.

Cel 4. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Edukacja sprawców przemocy w rodzinie.	1. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno -edukacyjnych 2. Prowadzenie : - specjalistycznego poradnictwa, w szczególności: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego, prawnego - terapii indywidualnej i grupowej 3. Prowadzenie programu korekcyjno - edukacyjnego	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Komenda Powiatowa Policji - Sąd - Prokuratura - ośrodki pomocy społecznej

Cel 5. Poprawa skuteczności realizowanych zadań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie zjawiska występowania przemocy w rodzinie w powiecie kutnowskim.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie przemocą w rodzinie.	1. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla kadry socjalnej, 2. Organizacja szkoleń, konferencji, debat nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z jednostkami gminnymi-Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Miejskimi i Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Zbieranie i analiza informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy.	1. Monitorowanie i sprawozdawczość zjawiska przemocy w rodzinie. 2. Ewidencja zgłoszeń Policji i innych instytucji o występującej przemocy w rodzinie, 3. Prowadzenie rejestrów udzielanych porad i wsparcia dotyczących przemocy w rodzinie.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej we współpracy z jednostkami gminnymi-Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Miejskimi i Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, -Komenda Powiatowa Policji.

Realizacja w/w celów Powiatowego Programu zakłada osiągnięcie następujących rezultatów:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie kutnowskim,
- zmianę postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- podniesienie poziomu wiedzy dzieci, młodzieży i osób dorosłych w zakresie negatywnych skutków stosowania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie wiedzy rodziców na temat metod wychowawczych bez użycia przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy,

- edukacja sprawców przemocy,
- rozwój współpracy interdyscyplinarnej w przeciwdziałaniu krzywdzeniu osób,
- stworzenie sprawnego systemu pomocy rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą,
- podnoszenie jakości świadczonych przez kadrę specjalistycznych usług.

Podsumowując należy stwierdzić, że Powiatowy Program składa się z szeregu interdyscyplinarnych spójnych działań, które są ściśle nakierowane na realizację poszczególnych celów, co prowadzi do osiągnięcia jak najwyższego poziomu celu głównego.

4.3. Adresaci i realizatorzy programu.

Powiatowy Program skierowany jest do mieszkańców powiatu kutnowskiego, a w szczególności do:

- rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- sprawców przemocy,
- świadków przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami doznającymi przemocy.

Powiatowy Program jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie on realizowany we współpracy z lokalnymi samorządami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny.

Główni realizatorzy programu to: Starosta Kutnowski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kutnie, placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu kutnowskiego, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji w Kutnie, Prokuratura w Kutnie, Sąd Rejonowy w Kutnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kutnie, szkoły, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Źródła finansowania programu.

Program realizowany będzie w ramach bieżących zadań prowadzonych przez realizatorów poszczególnych działań. Podstawowe źródła finansowania to:

- środki własne powiatu,
- środki budżetu państwa,

- środki własne bezpośrednich realizatorów poszczególnych zadań programu,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego,
- środki pozyskane z innych źródeł.

6. Monitoring i sprawozdawczość.

Monitorowanie przebiegu realizacji programu odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji Powiatowego Programu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Rafał Józwiak